

Izglītības un zinātnes
ministrija

Pirmsskolas izglītība diskusijas uzsākšana

07/03/2022

Darba grupa

Pirmsskolas izglītība

Pašvaldības/privātais
finansējums
pedagogu darba samaksai

Pirmsskolas izglītības
programmu īstenošanai
bērniem no 1.5 līdz 4
gadu vecumam

Valsts mērķdotācija
pedagogu darba samaksai

Pirmsskolas izglītības
programmu īstenošanai
bērniem no 5 līdz 6 gadu
vecumam

Vispārējās izglītības likuma

25.pants. Pirmsskolas izglītības iestādes dibināšanas nosacījumi

(1) Pašvaldība vispārējo pirmsskolas izglītības iestādi var dibināt ne mazāk kā 10 attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā dzīvojošiem pirmsskolas vecuma bērniem, ja to pieprasa vecāki.

Pirmsskolas izglītība

915 izglītības iestādes īsteno pirmsskolas izglītības programmas (VIIS dati 01.09.2021.)

Bērnu skaits pirmsskolas izglītības programmās vecumā 5 gadi un vairāk 44107

Izglītojamo skaits pirmsskolā visās pirmsskolas izglītības programmās 99410

Pirmsskolā strādā 11464 pirmsskolas izglītības skolotāji (3 amati - pirmsskolas izglītības skolotājs, pirmsskolas izglītības sporta skolotājs, pirmsskolas izglītības mūzikas skolotājs)

Pirmsskolas izglītība

Finansējuma kategorija							
Pašvaldības		Privāts		Valsts		KOPĀ	
Slodze likmēs	Alga (ar piemaksām)	Slodze likmēs	Alga (ar piemaksām)	Slodze likmēs	Alga (ar piemaksām)	Slodze likmēs	Alga (ar piemaksām)
5971.085	5488670.44	423.854	411213.13	3505.117	3214289.63	9900.056	9114173.2

(tabulā VIIS dati 15.02.2022)

Pirmsskolas izglītība

Pirmsskolas izglītības skolotāji

Tarificētās likmes

Vakanču likmes

Vakanču % no kopējā
nepieciešamā

VALSTĪ:

9864.381

435.409

4.2%

VIIS dati 11.10.2021.

Pirmsskolas izglītība

Pirmsskolas izglītības skolotājs

Pirmsskolas skolotāja palīgs vai, pēc agrākā nosaukuma, **aukle** ir tehniskais darbinieks, profesiju klasifikatora kods "5312 01". Amata pretendentam nepieciešama vidējā vai profesionālā izglītība un valsts valodas zināšanas C1 pakāpē.

VIIS reģistrā pieejami bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzēji (turpmāk- BUPS). Lai reģistrētos BUPS reģistrā, jāiegūst saimnieciskās darbības veicēja statuss /patentmaksa/ VID vai jāreģistrējas kā individuālajam komersantam Uzņēmumu reģistrā. Jāiesniedz iesniegums, izglītības dokumenti (augstākās vai vidējās pedagoģiskās izglītības diploms, profesionālās pilnveides kursu apliecība vai izziņa no mācību iestādes/darba vietas), apliecinājums par prasmi sniegt pirmo palīdzību

102 izglītības iestādes VIIS reģistrējušas BUPS, t.i. pirmsskolas grupā strādā pedagogs un tiek piedāvāts BUPS pakalpojums;

Tipisks pirmsskolas grupas laika plānojums pirmsskolas izglītības iestādē

- * 7⁰⁰ rīta cēliens (bērna ierašanās/iejušanās grupā, grupas rīta rituāls, u.c. aktivitātes, t.i. *vide strādā ar bērnu*)
- * 9⁰⁰ brokastis
- * 9³⁰ - 11⁴⁵ rotaļnodarbība, vēlams dabā
- * 12⁰⁰ pusdienas
- * 13⁰⁰-15⁰⁰ diendusa
- * 15²⁰-16⁰⁰ rotaļnodarbības turpinājums, vēlams dabā
- * 16⁰⁰ launags
- * 16³⁰- 19⁰⁰ pēcpusdienas cēliens (aktivitātes dabā, grupā, t.i. *vide strādā ar bērnu*)

Pirmsskolas izglītība

Ministru kabineta noteikumi Nr.890 «Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu» nosaka:

- Minimālās higiēnas prasības dienas režīma ievērošanai,
- teritorija un ēka,
- telpas,
- telpu iekārtojums,
- ēdināšana,
- ūdensapgāde un kanalizācija,
- apkure, ventilācija, apgaismojums,
- telpu, iekārtu un inventāra uzturēšanas kārtība.

Pirmsskolas izglītība

Ministru kabineta noteikumi Nr. 453 «Izglītojamo speciālo vajadzību izvērtēšanas metodika pirmsskolas izglītības iestādēs»

Noteikumi nosaka izglītojamo speciālo vajadzību izvērtēšanas metodiku pirmsskolas izglītības iestādēs.

Somijas pieredze

Pirmsskolas iestādes darba laiku lemj pašvaldība, pamatojoties uz aizbildņu padomes priekšlikumu.

Parasta diena tiek organizēta šādi:

07:00-08:30 ierašanās

08:30-09:00 brokastis

09:00-12:00 mācīšanās un aktivitātes brīvā dabā

12:00-13:00 pusdienas

13:00-15:00 miegs/atpūta/klusas aktivitātes

15:00-18:00 launags, individuālās aktivitātes, interešu izglītība, brīvā rotaļa

Pamatojoties uz aizbildņu padomes ierosinājumu un apkārtnē esošo ģimeņu vajadzībām, pašvaldība var izlemt, vai pirmsskolas iestāde darbojas pastāvīgi vai sezonāli.

Bērnu aprūpes pakalpojumu ikgadējā, iknedēļas un ikdienas organizēšana nav reglamentēta un balstās uz vecāku vajadzībām: dienas laikā, vakarā, brīvdienās vai visu diennakti.

X pirmsskolas izglītības iestādes piemērs

Grupās darba laiks: 7:00 - 18:30

Pedagogs (pirmdiena - piektdiena): 8:00 - 17:00

1. skolotāja palīgs: 7:00 - 16:00

2. skolotāja palīgs (ar aukles sertifikātu): 9:30 - 18:30

Galvenais iemesls, kas kavē šāda modeļa ieviešanu ir esošais uzstādījums, nodrošināt pedagogu **visas dienas garumā**, lai īstenotu pirmsskolas izglītības programmas. Uzskatu, ka šis ir laiks, lai ieviestu pakāpeniskas izmaiņas iestādē/ pašvaldībā/ valstī.

X pirmsskolas izglītības iestādes piemērs

leguvumi	Risks	Iespējamais risinājums
<p>Iestādes finansējuma racionālāka izmantošana katra bērna pirmsskolas izglītības nodrošināšanā, atbilstoši viņa vajadzībām</p> <p>Līdzekļi mūsdienīgas un kvalitatīvas izglītības nodrošināšanai</p> <p>Iespējas atbalsta personāla piesaistei</p>	<p>Metodiskais darbs un sadarbība viena vecumposma izglītojamo pedagogiem</p>	<p>Lielāka pašvaldības iesaiste metodiskā darba organizēšanā (plānošana, pieredzes apmaiņa u.tml.)</p>
<p>Efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība</p> <p>Labizjūta un drošība, izdegšanas riska samazināšanās (vienlaicīgi 3 pieaugušie dienas aktīvākajā laikā)</p>	<p>Izglītības procesa nodrošināšana visas dienas garumā</p>	<p>Adaptīva mācību vide, kas veicina pašvadītu mācīšanos un zināšanu nostiprināšanu</p>
<p>Daļēji atrisināts pedagogu trūkums valstī kopumā</p> <p>Pilna darba slodze pedagogiem (šobrīd 0.85 likmes)</p>	<p>Izglītības kvalitātes rādītāji</p>	<p>Pētījumi, pierādījumi (šobrīd nekas par to neliecina)</p>

Pirmsskolas izglītība

Aktuālākās problēmas:

- Cik efektīvi tiek izmantoti valsts un pašvaldību līdzekļi pirmsskolas izglītībā?
- Cik brīvs lēmumu pieņemšanā (t.i.atbildībā) ir izglītības iestādes vadītājs?
- Kāds ir pirmsskolas izglītības skolotāja darba laika (darba slodzes) sadalījums?
- Kāda loma pirmsskolas grupas personāla komandas darbā ir skolotāja palīgam?

Pirmsskolas izglītība

Rosinām:

- precizēt pirmsskolas izglītības programmu īstenošanas laiku pirmsskolas izglītības skolotāja vadītā rotaļnodarbībā;
- izglītības iestāžu vadītājiem brīva izvēle pirmsskolas grupas darbinieku darba organizācijā, saskaņojot ar dibinātāju, atbilstoši novada izglītības attīstības stratēģijai;
- noteikt pirmsskolas skolotāja slodzes (40 stundas nedēļā) sadalījumu 35 stundas darbam ar izglītojamajiem un 5 stundas citu pienākumu veikšanai (gatavošanās, plānošana, izglītojamo individuālo plānu izstrāde kopā ar atbalsta personālu, u.c.);
- stiprināt skolotāja palīgu pirmsskolas izglītībā.

Izglītības un zinātnes
ministrija

PALDIES

[IZM_gov_lv](#)

[Izglitibas.ministrija](#)

Sagatavoja: Izglītības departamenta Vecākā eksperte Māra Bauvare
67047973 mara.bauvare@izm.gov.lv

Pirmsskolas izglītība

Diskusija:

- Cik efektīvi tiek izmantoti valsts un pašvaldību līdzekļi pirmsskolas izglītībā?
- Cik brīvs lēmumu pieņemšanā (t.i.atbildībā) ir izglītības iestādes vadītājs?
- Kāds ir pirmsskolas izglītības skolotāja darba laika (darba slodzes) sadalījums? (35+5)
- Kāda loma pirmsskolas grupas personāla komandas darbā ir skolotāja palīgam?